

Sygn. akt II Ka 701/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.) SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2015 r.

sprawy **P. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a §4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Sokołowie Podlaskim

z dnia 7 listopada 2014 r. sygn. akt VII K 285/14

I. w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że uchyla oparte o art. 69§1 i 2 kk w zw. z art. 70§1 pkt 1 kk orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od wydatków za postępowanie odwoławcze, stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 701/14

UZASADNIENIE

P. K. został oskarżony o to, że w dniu 11 sierpnia 2014 r. w S., woj. (...) będąc wcześniej prawomocnie skazanym przez Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim wyrokiem z dnia 04 października 2012 r. za prowadzenie pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości na 2 lata i w czasie obowiązywania tego zakazu prowadził w ruchu lądowym samochód O. (...) nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości tj. 0,84 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt VII K 285/14, Sąd Rejonowy w Węgrowie VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Sokołowie Podlaskim:

I. oskarżonego P. K. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 4 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 3;

III. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;

IV. zwolnił oskarżonego od opłaty, a wydatki postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Sokołowie Podlaskim, zaskarżając go w części dotyczącej kary i orzeczenia o kosztach sądowych na niekorzyść oskarżonego P. K., zarzucając mu:

1. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego P. K. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania, podczas gdy całokształt okoliczności wynikających z ujawnionych dowodów wskazuje na wysoki stopień winy oraz społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu

i w konsekwencji, w uwzględnieniu celów kary oraz okoliczności istotnych dla jej wymiaru określonych w art. 53 § 1 i 2 k.k., wymaga wymierzenia kary pozbawienia wolności w wyższym wymiarze oraz sprzeciwia się zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania ponieważ w takiej sytuacji nie jest ona wystarczająca dla osiągnięcia wobec sprawcy jej celów w rozumieniu

art. 69 § 1 i 2 k.k., jak również brak jest szczególnie uzasadnionego wypadku w rozumieniu art. 69 § 4 k.k.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na wadliwym ustaleniu, iż sytuacja majątkowa oskarżonego P. K. nie pozwala mu na uiszczenie pełnych kosztów sądowych, co skutkowało niezasadnym zwolnieniem go z tego obowiązku w całości, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż uiszczenie tych kosztów w pełnym wymiarze nie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez:

- wymierzenie oskarżonemu P. K. kary 10 miesięcy pozbawienia wolności;

- uchylenie zawartego w pkt II. wyroku orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności;

- obciążenie oskarżonego P. K. kosztami sądowymi.

W toku rozprawy odwoławczej prokurator poparł apelację Prokuratora Rejonowego i wnioski w niej zawarty. Oskarżony wniósł o jak najłagodniejszy wymiar kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie wskazanym w wyroku Sądu Okręgowego.

Analiza argumentacji podniesionej przez oskarżyciela publicznego wymaga poprzedzenia zaakcentowaniem, iż zmiana treści reakcji prawnokarnej w instancji odwoławczej nie może nastąpić w każdym przypadku, lecz wyłącznie wówczas, gdy różnica w ocenach co do wymiaru kary ma naturę na tyle zasadniczą, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby- również w potocznym rozumieniu tego słowa- „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 stycznia 2014 r., II AKa 264/13, LEX nr 1425460).

Zdaniem Sądu Okręgowego, wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności nie nosi znamion rażącej łagodności. Nie negując trafności podkreślenia przez apelującego, iż okoliczności takie jak konieczność lożenia przez P. K. na utrzymanie czwórki małoletnich dzieci, czy też ewentualność zarządzenia wykonania kary wymierzonej mu w innej sprawie nie mogą mieć dominującego znaczenia w tej mierze, podkreślić trzeba, że samo tylko przyznanie im istotnej wagi przez Sąd Rejonowy nie świadczy o nieadekwatności rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Odwoławczego, wymierzona kara pozbawienia wolności odpowiada zarówno stopniowi winy oskarżonego, jak i stopniowi społecznej szkodliwości popełnionego przezeń czynu, a także będzie w stanie spełnić wszystkie swe funkcje, tak w zakresie prewencji szczególnej, jak i generalnej. Zaznaczyć przy tym trzeba,

że o słuszności zarzutu rażącej łagodności wymierzonej kary pozbawienia wolności nie może przesądzać również wskazanie przez skarżącego na uprzednią, wielokrotną, karalność oskarżonego. Element ten, jako składający się przede wszystkim na postawę sprawcy, znajduje odzwierciedlenie głównie na płaszczyźnie formułowania prognozy kryminologicznej, decydującej o możliwości posłużenia się instytucją warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Rację ma natomiast prokurator, o ile podnosi, że w ustalonych przez Sąd Rejonowy okolicznościach nie może być mowy o szczególnym wypadku, uzasadniającym- w rozumieniu art. 69 § 4 k.k.- warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności wymierzonej P. K.. Stanowisko w tym przedmiocie Sąd I instancji uzasadnił podkreśleniem, że oskarżony ma na utrzymaniu czworo małoletnich dzieci oraz okolicznością, iż zachodzą przesłanki nakazujące zarządzenie wykonania kary wymierzonej wymienionemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim w sprawie II K 397/12. Zauważyć w tym kontekście należy, że mimo, iż nie ma legalnego katalogu uzasadnionych szczególnych okoliczności, decydujących o bycie wypadku, o którym mowa w art. 69 § 4 k.k., a tym samym o możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec konkretnego sprawcy występku z art. 178a § 4 k.k., zakładać trzeba, że powinny one dotyczyć tych kwestii, które spowodują przekonanie sądu, że zastosowany środek probacyjny posłuży do osiągnięcia celów kary, w tym

w szczególności zapobiegnie powrotowi oskarżonego na drogę przestępstwa (vide

S. Hypś, Komentarz do art. 69 Kodeksu karnego, [w:] A. Grześkowiak [red.], K. Wiak [red.] Kodeks karny. Komentarz, Legalis, teza 14.). W przekonaniu Sądu Odwoławczego, nie sposób zakładać, by przytoczone wyżej okoliczności akcentowane przez Sąd I instancji stanowiły znaczące argumenty przemawiające za możliwością pojawienia się diametralnej zmiany w życiu P. K.. Podkreślić w tym miejscu wystarczy, że konieczność lożenia na utrzymanie czwórki małoletnich dzieci oraz perspektywa zarządzenia wykonania kary wymierzonej w sprawie II K 397/12

nie zapobiegły prowadzeniu przez oskarżonego samochodu w stanie nietrzeźwości i to w okresie obowiązywania środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Nie można także przeceniać faktu przyznania się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu czynu. P. K. został zatrzymany na „gorącym uczynku”, okoliczności popełnienia przestępstwa od początku były oczywiste.

W dalszej kolejności należy zwrócić uwagę, że warunkowe zawieszenie wykonania kary należy do środków probacyjnych, a zatem opartych na przekonaniu, że efekt resocjalizacyjny wobec sprawcy przestępstwa niewykazującego cech głębokiej demoralizacji można osiągnąć w realiach wolności kontrolowanej, przy wykorzystaniu nałożonych na niego obowiązków. Zasadniczą przesłanką obdarzenia oskarżonego dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia wykonania kary jest, w myśl art. 69 § 1

i 2 k.k., możliwość sformułowania względem niego pozytywnej prognozy kryminologicznej, wyrażającej się w przekonaniu, iż sprawca nie powróci na drogę przestępstwa. W przypadku P. K. sytuacja taka nie zachodzi, albowiem popełniony przezeń czyn dowodzi, że pozytywna prognoza sformułowana

w sprawie II K 397/12, w której oskarżony został skazany m.in. z art. 178a § 4 k.k., była całkowicie błędna. Wymieniony, pomimo ostrzeżenia jakie otrzymał we wskazanej sprawie, ponownie kierował pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości,

co nakazuje negatywną ocenę jego właściwości osobistych. Nie bez istotnego znaczenia pozostaje tutaj również fakt, że popełnianiu przez oskarżonego przestępstw zdają się sprzyjać jego warunki osobiste. Fakt wielokrotnej karalności dowodzi,

że P. K. nie prowadzi ustabilizowanego trybu życia, zaś jego środowisko nie jest w stanie doprowadzić do zmiany tej sytuacji. W związku

z powyższym koniecznym jest, by oskarżony odbył orzeczoną wobec niego karę

6 miesięcy pozbawienia wolności po to, żeby zrozumiał konieczność poszanowania porządku prawnego.

Wobec stwierdzenia niesłusznego zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary względem P. K. Sąd Okręgowy

w zaskarżonej części wyrok zmienił w ten sposób, że uchylił oparte o art. 69 § 1

i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

W ocenie Sądu Odwoławczego, nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut braku podstaw dla pierwszoinstancyjnego rozstrzygnięcia o zwolnieniu oskarżonego

od opłaty oraz przejęciu wydatków postępowania na rachunek Skarbu Państwa. Zważyć trzeba, że skoro oskarżony nie posiada majątku trwałego i ruchomego większej wartości, nie wykonuje popłatnego zawodu, utrzymuje się z pracy dorywczej i pomocy matki, a jest obciążony poczwórnymi alimentami (dane osobopoznawcze-

k. 9 i 17), to uzasadnione jest przyjęcie bez dalszego badania, że uiszczenie kosztów postępowania i opłaty byłoby dla niego zbyt uciążliwe w rozumieniu art. 624

§ 1 k.p.k., a więc zwolnienie go od tych należności Skarbu Państwa (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 2 września 1993 r., II Akc 110/03, KZS 1993/10/35). Przytoczone względy sprawiły również, że Sąd Okręgowy, w oparciu o wskazaną podstawę prawną, zwolnił oskarżonego od wydatków za postępowanie odwoławcze, stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów i przy braku przesłanek z art. 439 § 1 k.p.k. orzeczono, jak w wyroku.